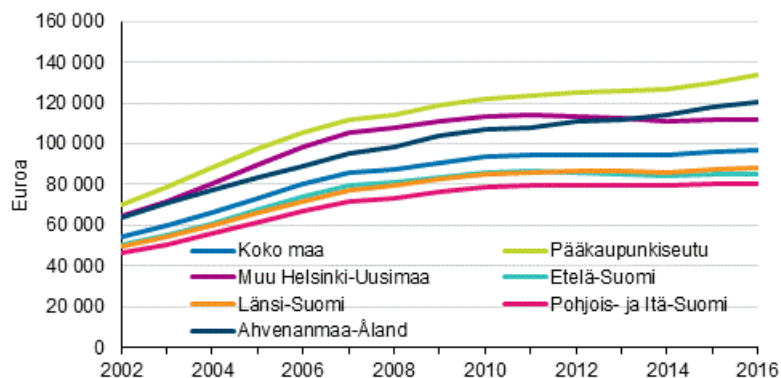

Velkaantumistilasto 2016

Pääkaupunkiseudulla suurimmat asuntovelat

Asuntovelallisilla asutokunnilla oli asuntovelkaa keskimäärin 97 220 euroa vuonna 2016, ilmenee Tilastokeskuksen velkaantumistilastosta. Edellisvuodesta keskimääräinen asuntovelka kasvoi reaalisesti 1,2 prosenttia. Eniten asuntovelkaa oli pääkaupunkiseudun asutokunnilla, keskimäärin 133 630 euroa. Pääkaupunkiseudulla asuntovelat kasvoivatkin eniten, 2,6 prosenttia edellisvuodesta. Vähiten asuntovelkaa oli Pohjois- ja Itä-Suomen asuntovelallisilla, keskimäärin 80 630 euroa.

Asuntovelallisten asutokuntien keskimääräiset asuntovelat 2002–2016, euroa vuoden 2016 rahassa

Velallisia asutokuntia oli 1 392 000 eli 52 prosenttia kaikista asutokunnista. Vuodesta 2002 velallisten asutokuntien määrä on kasvanut 106 000 asutokunnalla eli kahdeksan prosenttia. Eniten on kasvanut asuntovelallisten asutokuntien lukumäärä. Kolmanneksella kaikista eli 879 500 asutokunnalla oli asuntovelkaa vuonna 2016, kun vuonna 2002 asuntovelkaisia asutokuntia oli 660 000 eli 28 prosenttia kaikista asutokunnista.

Kaikkiaan asutokunnilla oli velkaa 117,8 miljardia euroa. Velat kasvoivat reaalisesti 2,2 prosenttia edellisvuodesta. Asutokunnilla oli asuntovelkaa 85,5 miljardia euroa, mikä oli puolitoista prosenttia edellisvuodesta enemmän. Elinkeinotoiminnan ja tulolähteen velat kasvoivat 2,7 prosenttia, niitä asutokunnilla oli 7,2 miljardia euroa ja kulutukseen tai opintoihin otettua muuta velkaa kaikkiaan 25,1 miljardia euroa. Kulutus- ja opintovelat kasvoivat edellisvuodesta 4,7 prosenttia.

Asuntokuntia, joilla oli velkaa vähintään 200 000 euroa, oli 142 930 eli 5,4 prosenttia kaikista ja 10,3 prosenttia velallisista asuntokunnista. Edellisvuodesta niin velkaisten asuntokuntien lukumäärä kasvoi neljä prosenttia. Asuntokuntien koko velkamäärästä heillä oli 39 ja asuntoveloista 36 prosenttia. Vuonna 2002 yhtä paljon velkaa oli vain alle prosentilla kaikista ja 1,7 prosentilla velallisista asuntokunnista, kun vuoden 2002 velat mitataan vuoden 2016 rahassa.

Useimmin asuntovelkaisia olivat asuntokunnat, joiden viitehenkilö oli 35–44-vuotias. Sen ikäisten asuntokunnista 61 prosentilla oli asuntovelkaa. Harvinaisimpia asuntovelat olivat nuorimmilla ja vanhimmilla asuntokunnilla: alle 25-vuotiaiden asuntokunnista kahdeksalla ja vähintään 65-vuotiaiden asuntokunnista 11 prosentilla oli asuntovelkaa vuonna 2016.

Asuntovelat olivat yleisiä asuntokunnilla, joissa oli lapsia. Asuntokunnista, joissa oli kaksi aikuista sekä lapsia, 71 prosentilla oli asuntovelkaa. Asuntovelkaa niillä oli keskimäärin 130 790 euroa vuonna 2016. Asuntovelallisilla yksinhuoltajaperheillä asuntovelkaa oli keskimäärin 88 660 euroa. Asuntovelallisilla lapsettomilla kahden aikuisen asuntokunnilla asuntovelkaa oli 83 590 ja yhden hengen asuntokunnilla 65 980 euroa.

Vuonna 2016 asuntokuntien korkomenot olivat 40 prosenttia pienemmät kuin vuonna 2002, vaikka niiden velat ovat tänä aikana yli kaksinkertaistuneet. Asuntokuntien korkomenot olivat yhteensä 1,7 miljardia euroa, mistä asuntolainan korkoja oli 1,0 miljardia euroa. Vuonna 2016 asuntokunnat maksoivat korkoja keskimäärin 1 190 euroa velallista asuntokuntaa kohti. Asuntovelalliset asuntokunnat maksoivat asuntoveloistaan korkoja keskimäärin 1 090 euroa. Velallisista asuntokunnista 60 prosenttia eli 831 700 asuntokuntaa maksoi vuodessa korkoja korkeintaan 1 000 euroa ja 3 prosenttia eli 36 600 asuntokuntaa yli 5 000 euroa.

Sisällys

1 Asuntokunnilla velkaa 118 miljardia euroa.....	4
2 Suurimmat asuntovelat pääkaupunkiseudulla.....	6
3 Lapsiperheet usein asuntovelkaisia.....	8
4 Viidellä prosentilla asuntokunnista velkaa vähintään 200 000 euroa.....	10
5 Asuntokuntien korkomenojen lasku jatkuu.....	13

Taulukot

Taulukko 1. Asuntokuntien lukumäärät ja velat 2002, 2007, 2015 ja 2016.....	4
Taulukko 2. Asuntokuntien ja velallisten asuntokuntien lukumäärä velkalajeittain asuntokunnan rakenteen mukaan vuonna 2016	8

Kuviot

Kuvio 1. Asuntokuntien velkojen rakenne 2002, 2007 ja 2016.....	5
Kuvio 2. Asuntokuntien keskimääräiset velat velallista kohti velkalajeittain 2002–2016, euroa vuoden 2016 rahassa.....	5
Kuvio 3. Asuntovelallisten osuus asuntokunnista maakunnittain 2002, 2007 ja 2016, %.....	6
Kuvio 4. Asuntokuntien keskimääräinen asuntovelka asuntovelallista kohti maakunnittain 2002, 2007 ja 2016, vuoden 2016 rahassa.....	7
Kuvio 5. Asuntokuntien keskimääräinen asuntovelka asuntovelallista kohti asuntokunnan rakenteen mukaan 2002, 2007 ja 2016, euroa vuoden 2016 rahassa.....	9
Kuvio 6. Asuntokunnat, joilla velkaa vähintään 100 000 tai 200 000 euroa vuosina 2002–2016, euroa vuoden 2016 rahassa.....	10
Kuvio 7. Yli 200 000 euron asuntokuntakohtaisten velkojen rakenne 2002, 2007 ja 2016, miljoonaa euroa vuoden 2016 rahassa.....	11
Kuvio 8. Asuntokunnat, joilla velkaa yli 200 000 euroa vuoden 2016 rahassa asuntokunnan rakenteen mukaan 2002–2016.....	11
Kuvio 9. Asuntokuntien maksamat korot velallista kohti ja asuntovelkojen korot asuntovelallista kohti 2002–2016, euroa vuoden 2016 rahassa.....	13
Velkaantumistilaston laatuseloste.....	14

1 Asuntokunnilla velkaa 118 miljardia euroa

Viime vuosikymmenellä kotitalouksien velkaantumismuutos oli nopeaa, mihin vaikutti erityisesti asuntovelkojen kasvu. Tällä vuosikymmenellä velat ovat kasvaneet selvästi hitaammin ja asuntovelkojenkin reaalkasvu on ollut enimmillään parin prosentin luokkaa. Velkakehityksen tarkastelua vaikeuttaa jonkin verran viime vuosien muutokset verotuskäytännössä. Vuonna 2012 muutettiin muiden velkojen ilmoitusmenettelyä¹⁾ ja vuodesta 2015 lähtien opintovelat sisältyvät muihin velkoihin.²⁾

Vuonna 2016 oli hieman yli puolella eli 52 prosentilla kaikista asuntokunnista velkaa. Kaikkiaan velallisia asuntokuntia oli 1 392 000, mikä oli vajaat 6 000 asuntokuntaa edellisvuotista vähemmän. Vuodesta 2002 on velallisten asuntokuntien määrä kasvanut 106 000 asuntokunnalla eli kahdeksan prosenttia. Eniten on kasvanut asuntovelallisten asuntokuntien määrä. Kolmanneksella kaikista eli 879 500 asuntokunnalla oli asuntovelkaa vuonna 2016, kun vuonna 2002 asuntovelallisia asuntokuntia oli 660 000, eli 28 prosenttia kaikista asuntokunnista. Elinkeinotoimintaa ja tulonhankintaa varten otettua velkaa oli 80 200 asuntokunnalla. Asuntokuntien, joilla oli sellaista velkaa, lukumäärä on vuodesta 2002 vähentynyt 32 000 asuntokunnalla eli 29 prosenttia.

Kaikkiaan asuntokunnilla oli velkaa 117,8 miljardia euroa vuonna 2016. Velat kasvoivat edellisvuodesta reaalisesti 2,2 prosenttia. Asuntovelkaa asuntokunnilla oli 85,5 miljardia euroa, mikä oli puolitoista prosenttia edellisvuotista enemmän. Elinkeinotoiminnan ja tulolähteen velat kasvoivat 2,7 prosenttia, niitä asuntokunnilla oli 7,2 miljardia euroa.

Vuodesta 2015 ei opintovelkoja ole enää eritelty verotuksessa, vaan opintovelat sisältyvät muihin velkoihin. Vuonna 2016 oli kulutukseen tai opintoihin otettua muuta velkaa 965 600 asuntokunnalla kaikkiaan 25,1 miljardia euroa. Kulutus- ja opintovelat kasvoivat edellisvuodesta reaalisesti 4,7 prosenttia, vaikka velallisten asuntokuntien lukumäärä pieneni 2,6 prosenttia.

Taulukko 1. Asuntokuntien lukumäärät ja velat 2002, 2007, 2015 ja 2016

Vuosi	2002	2007	2015	2016	Muutos 2015–2016
Asuntokuntia yhteensä	2 354 082	2 476 505	2 634 339	2 654 657	0,8
Velallisia asuntokuntia	1 286 576	1 435 416	1 398 043	1 392 264	-0,4
Velallisten osuus, %	55	58	53	52	..
Asuntovelallisia asuntokuntia	659 965	797 054	876 874	879 531	0,3
Asuntovelallisten osuus, %	28	32	33	33	..
Opintovelallisia asuntokuntia ¹⁾	300 606	279 645	...	...	..
Asuntokuntia, joilla elinkeinotoiminnan ja tulonlähteen velkoja	112 185	86 000	79 813	80 161	0,4
Asuntokuntia, joilla muuta velkaa	885 665	1 067 991	991 500	965 625	-2,6

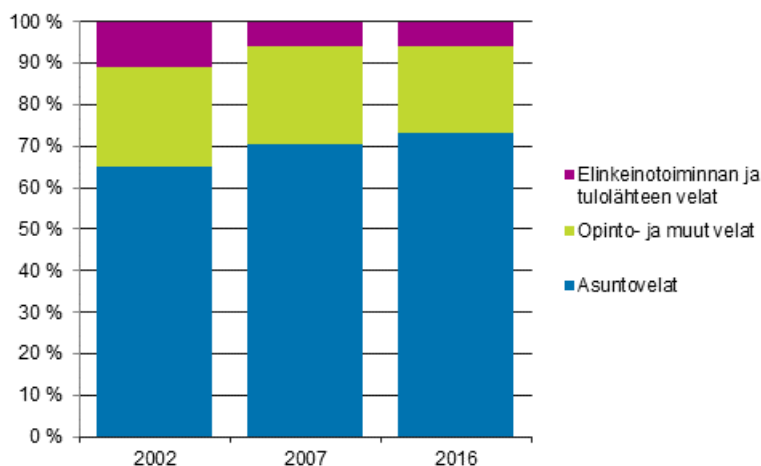
1) Opintovelat sisältyvät vuodesta 2015 lähtien muihin velkoihin

Asuntovelkojen osuus asuntokuntien kaikista veloista on vuodesta 2002 kasvanut kahdeksalla prosenttiyksiköllä. Vuonna 2016 asuntokuntien veloista suurin osa, 73 prosenttia oli asuntovelkoja. Elinkeinotoiminnan velkojen osuus asuntokuntien veloista on samana aikana pienentynyt 11 prosentista 6 prosenttiin ja opinto- ja muiden velkojen 24 prosentista 21 prosenttiin. Suurimmat muutokset eri velkalajien osuuksissa tapahtuivat ennen vuotta 2008. Silloin asuntovelat kasvoivat reaalisesti yli kymmenen prosentin vuosivauhtia,

1) Vuodesta 2012 lähtien muut velat eivät ole vertailukelpoisia aiempien vuosien kanssa, sillä verohallinto on muuttanut ohjeistustaan niiden ilmoittamisesta rahoituslaitosten vuosi-ilmoituksilla. Vuodesta 2012 lähtien velkatietoja ei tarvitse antaa kuluttajansuojalain 7 luvun 7 §:n 1 kohdassa tarkoitetuista jatkuvista luotoista. Jatkuvia luottoja ovat esimerkiksi yleis- ja erityisluottokorttiluotot, luotolliset tilit sekä muut luotot, joita kuluttaja voi luottorajan puitteissa käyttää jatkuvasti ilman luotonantajan erillistä luottopäätöstä. Muutos vaikuttaa muiden velkojen kokonaissummaan, mutta erityisesti velallisten lukumääriin. Tällaiset luotot ovat enimmäkseen pienehköjä, joidenkin satojen tai muutaman tuhannen euron luokkaa olevia, mutta niitä on monilla. Tarkkaa arviota siitä, paljonko muita velkoja jäi vuoden 2012 vuosi-ilmoitusmenettelymuutoksen takia ilmoittamatta, on vaikea tehdä, koska näitä luottoja ei verottajan aineistossa ole eroteltu. Luottokantatilaston ja Suomen Pankin tilastojen sekä vuosi-ilmoitusaineiston luottokohtaisten tietojen perusteella vaikutus oli noin 1,5–2,5 miljardia euroa eli 8–11 prosenttia muista veloista ja 2–3 prosenttia kaikista veloista vuonna 2012. Muutos vaikuttaa paitsi velkojen kokonaissummiin ja velallisten lukumääriin myös velallista kohti laskettuihin keskimääräisiin velkoihin. Vuonna 2012 asuntokuntia, joilla oli muuta velkaa, oli 325 000 edellisvuotista vähemmän.

2) Tuloverotuksessa ei vuonna 2015 enää voi vähentää opintolainan korkoja, eikä verottaja enää kerää rahoituslaitoksilta niistä tietoja eritellysti. Tilastossa opintovelat sisältyvät vuodesta 2015 lähtien muihin velkoihin ja opintovelkojen korot muihin korkoihin.

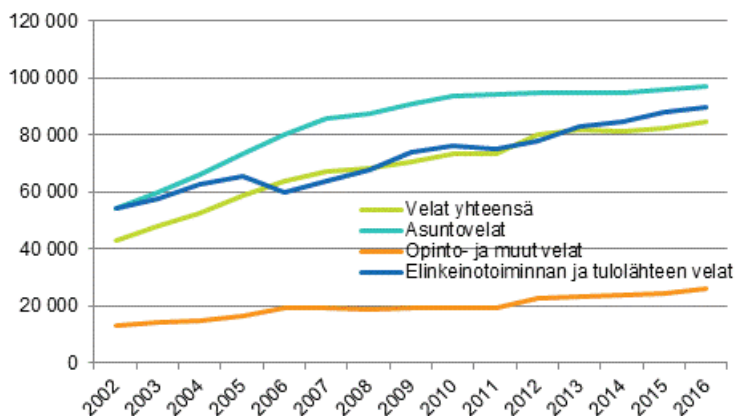
Kuvio 1. Asuntokuntien velkojen rakenne 2002, 2007 ja 2016

Asuntovelallisilla oli asuntovelkaa vuonna 2016 keskimäärin 97 215 euroa, mikä oli hieman yli prosentin edellisvuotista enemmän. Asuntovelat kasvoivat viime vuosikymmenellä selvästi, lähes kymmenen prosentin vuosivauhtia, mutta vuodesta 2008 lähtien velkojen kasvu on selvästi hidastunut. Tällä vuosikymmenellä keskimääräiset asuntovelat ovat kasvaneet reaalisesti neljä prosenttia.

Elinkeinotoiminnan velkoja asuntokunnilla oli vuonna 2016 keskimäärin 89 760 euroa velallista asuntokuntaa kohti, edellisvuodesta ne kasvoivat 2,3 prosenttia. Elinkeinotoiminnan keskimääräiset velat ovat kasvaneet vuodesta 2002 reaalisesti 66 prosenttia. Vuonna 2016 eniten kasvoivat opinto- ja muut velat. Opinto- ja muuta velkaa asuntokunnilla oli 25 980 euroa velallista asuntokuntaa kohti eli 7,5 prosenttia edellisvuotista enemmän.

Kuvio 2. Asuntokuntien keskimääräiset velat velallista kohti velkalajeittain 2002–2016, euroa vuoden 2016 rahassa

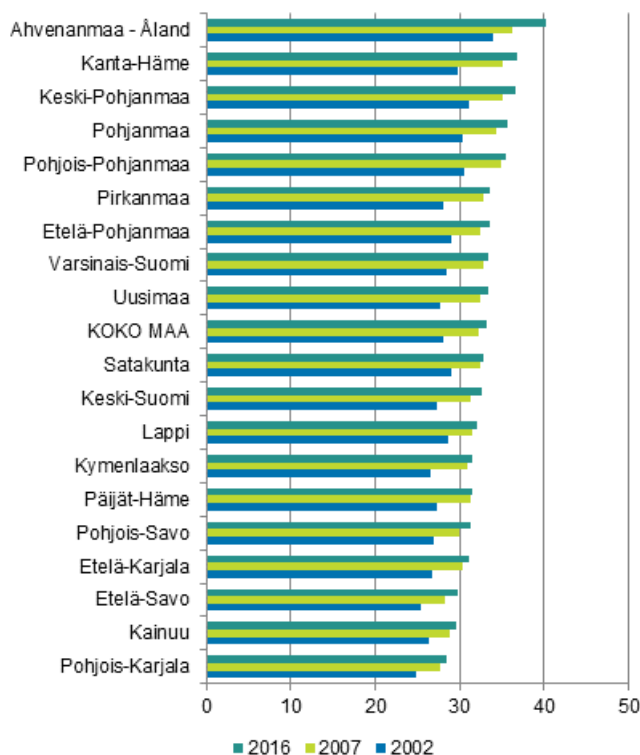
2 Suurimmat asuntovelat pääkaupunkiseudulla

Suhteellisesti eniten asuntovelallisia asuntokuntia vuonna 2016 oli Ahvenanmaan (40 %), Kanta-Hämeen (37 %) ja Keski-Pohjanmaan (37 %) maakunnissa. Vähiten asuntovelallisia oli Pohjois-Karjalan, Etelä-Savon ja Kainuun maakunnissa, missä noin 30 prosentilla asuntokunnista oli asuntovelkaa. Asuntovelallisten määrä on viime vuosikymmenen alusta kasvanut eniten Uudellamaalla, Ahvenanmaalla ja Pirkanmaalla, missä asuntovelallisia asuntokuntia oli vuonna 2016 runsaat 40 prosenttia enemmän kuin vuonna 2002.

Vuonna 2016 asuntovelallisten asuntokuntien lukumäärä ei koko maassa juuri kasvanut edellisvuodesta, mutta erot maakuntien välillä olivat melko suuria. Suurinta kasvu oli Ahvenanmaalla ja Uudellamaalla, missä asuntovelallisia oli runsaan prosentin verran edellisvuotista enemmän. Monessa maakunnassa asuntovelallisten lukumäärä sen sijaan hieman pieneni. Eniten, runsaan prosentin, asuntovelallisten luku väheni Kymenlaaksossa ja Kainuussa. Vähiten asuntovelallisten lukumäärä onkin kasvanut viime vuosikymmenen alusta Kainuussa, missä se kasvoi 13 prosenttia, kun koko maassa asuntovelallisten lukumäärä kasvoi kolmanneksen. Suhteellisen vähän, alle viidenneksen, asuntovelallisten määrä on kasvanut myös Lapissa, Satakunnassa ja Etelä-Savossa.

Ahvenanmaata lukuun ottamatta on asuntovelallisten asuntokuntien määrän kasvu kaikissa maakunnissa hidastunut vuoden 2007 jälkeen. Ahvenanmaalla asuntovelallisten määrä on sen jälkeen kasvanut vielä runsaan viidenneksen, kun koko maassa asuntovelallisia oli vuonna 2016 kymmenen prosenttia enemmän kuin vuonna 2007. Hieman koko maata enemmän asuntovelallisten määrä kasvoi myös Uudellamaalla, Pirkanmaalla, Keski-Suomessa ja Pohjanmaan maakunnissa, mutta esimerkiksi Satakunnassa, Kymenlaaksossa ja Kainuussa asuntovelallisten määrä kasvoi enää 2–3 prosenttia. Tarkempaa tietoa asuntokuntien velkaantumisesta alueittain on saatavissa velkaantumistilaston [tietokantataulukoista](#).

Kuvio 3. Asuntovelallisten osuus asuntokunnista maakunnittain 2002, 2007 ja 2016, %

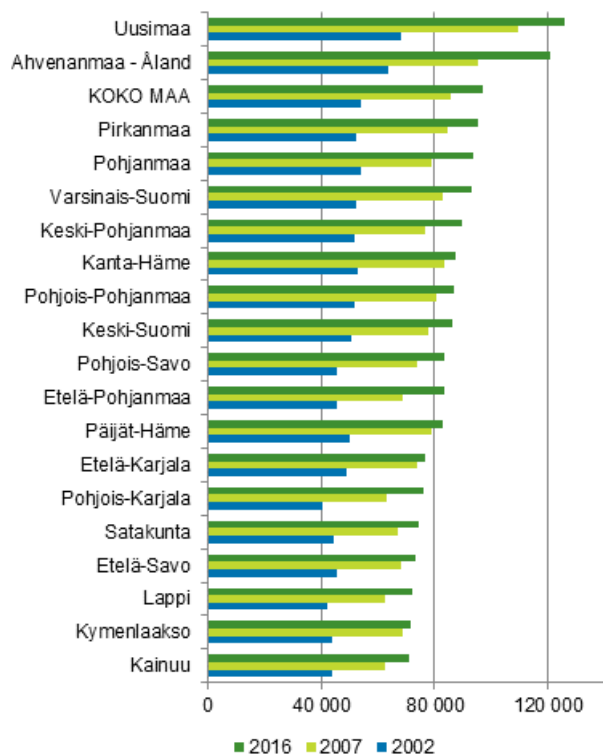

Eniten asuntovelkaa oli Uudenmaan ja Ahvenanmaan asuntokunnilla. Uudellamaalla asuntovelallisilla oli asuntovelkaa keskimäärin 125 890 euroa ja Ahvenanmaalla 120 530 euroa vuonna 2016.

Pääkaupunkiseudulla asuntovelallisia oli hieman muuta maata vähemmän, mutta velat olivat siellä suurimmat. Pääkaupunkiseudun asuntovelallisilla oli keskimäärin 133 630 euroa asuntovelkaa. Vähiten, keskimäärin 80 630 euroa, asuntovelkaa oli Pohjois- ja Itä-Suomen asuntovelallisilla. Pääkaupunkiseudulla

asuntovelallisia oli 30 prosenttia asutokunnista. Eniten asuntovelallisia, runsaat 40 prosenttia asutokunnista, oli muualla Helsinki-Uusimaalla ja Ahvenanmaalla.

Kuvio 4. Asutokuntien keskimääräinen asuntovelka asuntovelallista kohti maakunnittain 2002, 2007 ja 2016, vuoden 2016 rahassa

Vuosina 2002–2007 asuntovelallisten keskimääräinen asuntovelka kasvoi varsin nopeasti kaikissa maakunnissa. Uudellamaalla, Pirkanmaalla sekä Pohjois-Savossa se kasvoi reaalisesti kymmenen prosentin vuosivauhtia. Hitaimmin asuntovelat kasvoivat Kainuussa, mutta sielläkin kasvuvauhti oli keskimäärin yli seitsemän prosenttia vuodessa. Vuosina 2007–2016 asuntovelat kasvoivat selvästi aiempaa hitaammin kaikissa maakunnissa. Eniten, 27 prosenttia, asuntovelat kasvoivat tänä aikana Ahvenanmaalla ja vähiten Etelä-Karjalassa ja Kymenlaaksossa, missä ne kasvoivat neljä prosenttia. Vuodesta 2002 vuoteen 2016 on keskimääräinen asuntovelka kasvanut eniten Ahvenanmaalla, Pohjois-Karjalassa ja Uudellamaalla, vähiten Etelä-Karjalassa ja Kainuussa. Edellisvuodesta asuntovelallisten keskimääräinen asuntovelka kasvoi eniten Ahvenanmaalla (2,1 %) ja Uudellamaalla (1,9 %). Kymenlaaksossa, Kanta-Hämeessä, Etelä-Savossa, Päijät-Hämeessä ja Etelä-Karjalassa keskimääräiset asuntovelat sen sijaan hieman pienenevät. Eniten, runsaan prosentin, ne pienenevät Kymenlaaksossa.

3 Lapsiperheet usein asuntovelkaisia

Asuntovelkojen yleisyyteen vaikutti eniten asutokunnan ikä ja perhetyyppi. Useimmin asuntovelkaisia olivat asutokunnat, joiden viitehenkilö oli 35–44-vuotias. Sen ikäisten asutokunnista 61 prosentilla oli asuntovelkaa. Harvinaisimpia asuntovelat olivat nuorimmilla ja vanhimmilla asutokunnilla: alle 25-vuotiaiden asutokunnista kahdeksalla ja vähintään 65-vuotiaiden asutokunnista 11 prosentilla oli asuntovelkaa vuonna 2016.

Asuntovelat olivat yleisiä asutokunnilla, joissa oli lapsia. Useimmin asuntovelallisia olivat kahden huoltajan lapsiperheet, eli asutokunnat, joissa oli vähintään kaksi aikuista sekä lapsia. Asuntovelallisia niistä oli 71 prosenttia vuonna 2016. Useimmin lapsiperheilläkin oli asuntovelkaa silloin, kun niiden viitehenkilö oli 35–44-vuotias. Sen ikäisistä kahden huoltajan lapsiperheistä 79 prosentilla oli asuntovelkaa. Yksinhuoltajaperheillä asuntovelat eivät olleet yhtä yleisiä. Yhden aikuisen sekä vähintään yhden lapsen muodostamista asutokunnista asuntovelkaa oli 38 prosentilla.

Lapsettomien asutokuntien velkaantuneisuus vaihteli iän mukaan. Harvemmallakin kuin joka viidennellä yhden hengen asutokunnista oli asuntovelkaa vuonna 2016. Useimmin heistäkin olivat asuntovelallisia 35–44-vuotiaat, joista 37 prosentilla oli asuntovelkaa. Kahden aikuisen lapsettomista asutokunnista asuntovelkaa oli 30 prosentilla. Niistäkin useimmin velkaisia olivat 35–44-vuotiaiden asutokunnat, joista 60 prosentilla oli asuntovelkaa.

Nuorimpien asuntovelkaisten asutokuntien lukumäärä pieneni edellisvuodesta hieman kun taas eniten kasvoi vanhimpien asuntovelallisten määrä. Alle 25-vuotiaita asuntovelallisia oli kahdeksan prosenttia edellisvuotista vähemmän kun eläkeikäisten asuntovelallisten määrä kasvoi kuusi prosenttia.

Taulukko 2. Asutokuntien ja velallisten asutokuntien lukumäärä velkalajeittain asutokunnan rakenteen mukaan vuonna 2016

	1 hengen talous	1 aikuinen, väh. 1 lapsi	Väh. 2 aikuista, väh. 1 lapsi	2 aikuista, ei lapsia	Muu asutokunta
Asutokuntia yhteensä	1 131 424	105 655	451 112	821 330	145 136
Velallisia asutokuntia	402 247	62 650	384 688	438 545	104 134
Velallisten osuus, %	36	59	85	53	72
Asuntovelallisia asutokuntia	207 915	40 125	321 195	247 335	62 961
Asuntovelallisten osuus, %	18	38	71	30	43
Asutokuntia, joilla opinto- tai muuta velkaa	265 729	38 658	254 111	323 537	83 590
Asutokuntia, joilla elinkeinotoiminnan ja tulonlähteen velkoja	13 215	1 778	26 631	28 114	10 423

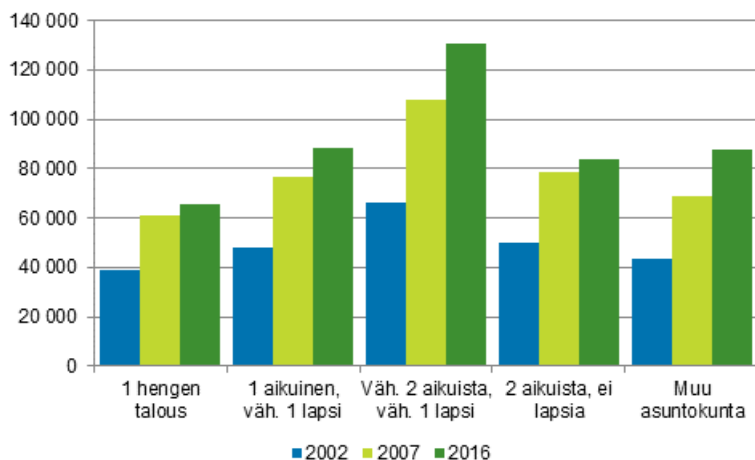
Perhetyyppi ja lasten lukumäärä vaikuttivat paitsi asuntovelkojen yleisyyteen myös niiden määriin.

Asuntovelallisista asutokunnista velkaisimpia olivat kahden huoltajan lapsiperheet, joilla asuntovelkaa oli keskimäärin 130 790 euroa vuonna 2016. Eniten asuntovelkaa, 147 360 euroa oli niillä kahden huoltajan lapsiperheillä, joiden viitehenkilö oli 25–34-vuotias. Yksinhuoltajaperheillä asuntovelkaa oli keskimäärin 88 660 euroa. Lapsettomista asutokunnista kahden aikuisen asutokuntien keskimääräinen asuntovelka oli 83 590 euroa ja yhden hengen asutokuntien 65 980 euroa (Kuvio 5).

Vuosina 2002–2007 kaiken tyyppisten asutokuntien keskimääräiset asuntovelat kasvoivat suunnilleen yhtä paljon, noin 60 prosenttia. Vuoden 2007 jälkeen ovat lapsiperheiden asuntovelat kasvaneet lapsettomia nopeammin. Lapsettomilla asutokunnilla oli asuntovelkaa vuonna 2016 keskimäärin yhdeksän prosenttia enemmän kuin vuonna 2007. Yksilapsisilla asutokunnilla asuntovelkaa oli 17 prosenttia ja kaksilapsisilla 23 prosenttia enemmän kuin vuonna 2007. Vuosina 2010–2016 lapsettomien asutokuntien asuntovelat eivät enää reaalisesti juuri kasvaneet, mutta yksinhuoltajilla ne kasvoivat viisi ja kahden huoltajan lapsiperheillä kahdeksan prosenttia.

Kuvio 5. Asuntokuntien keskimääräinen asuntovelka asuntovelallista kohti asuntokunnan rakenteen mukaan 2002, 2007 ja 2016, euroa vuoden 2016 rahassa

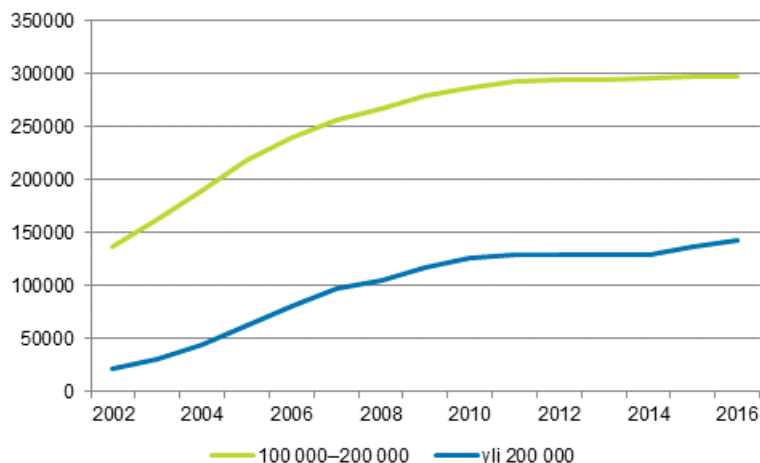
Asuntovelallisten asuntokuntien rakenne on vuoden 2002 jälkeen muuttunut jonkin verran. Kun vuonna 2002 asuntovelkaa ottaneista asuntokunnista lähes joka toisessa oli lapsia, oli lapsiperheiden osuus asuntovelallisista vuonna 2016 enää 42 prosenttia. Muutos johtuu sekä rakenteellisista tekijöistä että asuntokuntien erilaisesta velkaantumiskehityksestä. Lapsettomien asuntokuntien määrä kasvoi vuosina 2002–2016 lähes 330 000 asuntokunnalla, kun lapsiperheiden määrä vastaavana ajankohtana väheni 27 600 asuntokunnalla. Asuntovelallisista asuntokunnista taas ovat kasvaneet nopeammin lapsettomat taloudet kuin sellaiset asuntokunnat, joissa on lapsia.

4 Viidellä prosentilla asutokunnista velkaa vähintään 200 000 euroa

Vuonna 2016 Suomessa oli 142 930 asutokuntaa, joilla oli velkaa vähintään 200 000 euroa. Niin paljon velkaa oli 5,4 prosentilla kaikista ja 10,3 prosentilla velallisista asutokunnista. Edellisvuodesta sellaisten asutokuntien lukumäärä kasvoi neljä prosenttia. Asutokuntien koko velkamäärästä heillä oli 39 ja asutoveloista 36 prosenttia.

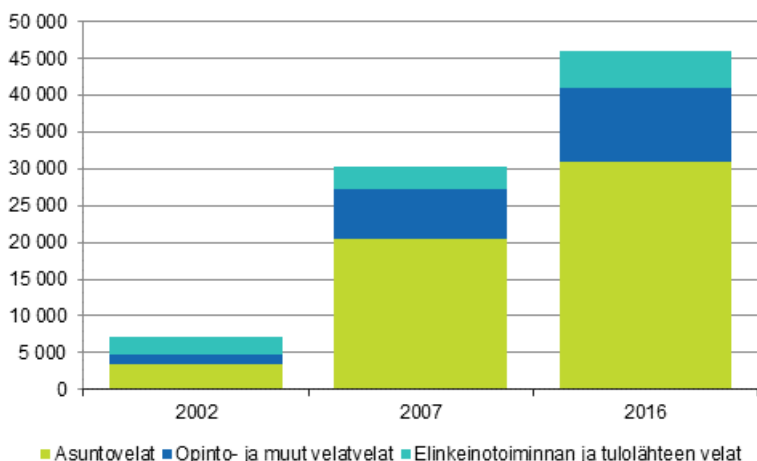
Sellaisten asutokuntien, joilla oli paljon velkaa, lukumäärä kasvoi etenkin viime vuosikymmenen aikana. Vuonna 2002 asutokuntia, joilla oli velkaa vuoden 2016 rahassa vähintään 200 000 euroa, oli 22 390, eli alle prosentti kaikista ja 1,7 prosenttia velallisista asutokunnista. Vuonna 2010 sellaisten asutokuntien lukumäärä oli lähes kuusinkertainen, 125 690 asutokuntaa. Vuoden 2010 jälkeen suuret velat ovat kasvaneet huomattavasti hitaammin. Vuosina 2010–2016 asutokuntien, joilla oli velkaa yli 200 000 euroa, lukumäärä kasvoi 17 240 asutokunnalla eli 14 prosenttia. Parin viime vuoden aikana suurten velkojen kasvu on taas kiihtynyt, sillä asutokuntien, joilla oli velkaa yli 200 000 euroa lukumäärä kasvoi vuodesta 2014 vuoteen 2016 kymmenen prosenttia.

Kuvio 6. Asutokunnat, joilla velkaa vähintään 100 000 tai 200 000 euroa vuosina 2002–2016, euroa vuoden 2016 rahassa

Lähes kaikki asutokunnat, joilla oli paljon velkaa, olivat asutovelallisia. Vuonna 2016 asutokunnista, joilla oli velkaa vähintään 200 000 euroa, 93 prosentilla oli asutovelkaa. Yleisimpiä asutovelat olivat niillä asutokunnilla, joissa oli lapsia. Asutokunnista, joissa oli lapsia ja joilla oli velkaa vähintään 200 000 euroa, 96 prosentilla oli asutovelkaa.

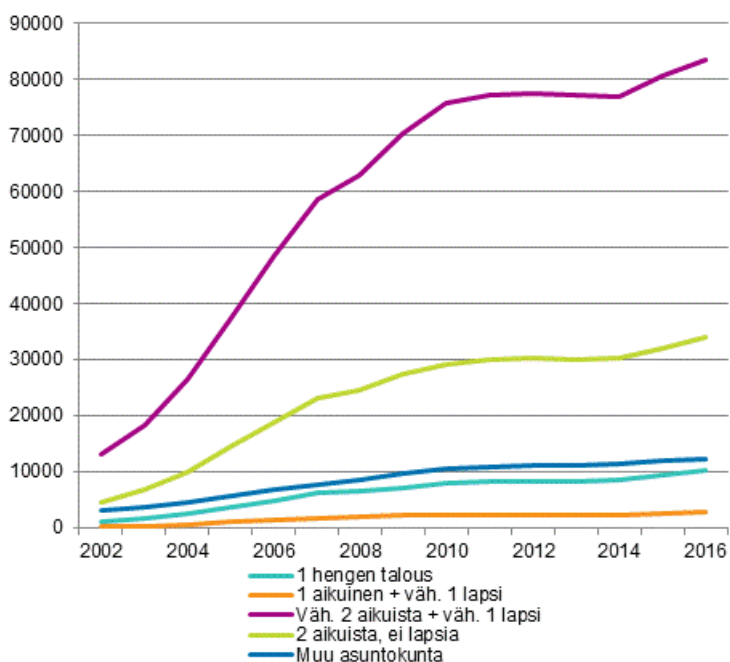
Kuvio 7. Yli 200 000 euron asuntokuntaakohtaisten velkojen rakenne 2002, 2007 ja 2016, miljoonaa euroa vuoden 2016 rahassa

Suhteellisesti eniten suuria velkoja oli Ahvenanmaalla, missä 1 500 asuntokunnalla eli 11 prosentilla kaikista oli velkaa vähintään 200 000 euroa. Pääkaupunkiseudun asuntokunnista niin paljon velkaa oli kahdeksalla ja muun Helsinki-Uusimaan asuntokunnista yhdeksällä prosentilla. Muualla Suomessa niin suuria velkoja oli 4-5 prosentilla asuntokunnista. Eniten näin velkaisten asuntokuntien määrä kasvoi pääkaupunkiseudulla, kahdeksan prosenttia edellisvuodesta.

Useimmin suuria velkoja oli kahden aikuisen asuntokunnilla. Kahden huoltajan lapsiperheistä 83 570 asuntokunnalla eli 19 prosentilla kaikista ja 22 prosentilla velallisista oli velkaa vähintään 200 000 euroa. Lapsettomista kahden aikuisen asuntokunnista niin paljon velkaa oli kahdeksalla prosentilla velallisista eli 33 920 asuntokunnalla. Yhden hengen talouksista niin velkaisia oli 10 250 ja yksinhuoltajista 2 810 henkeä. Parin viime vuoden aikana ovat suuret velat yleistyneet eniten asuntokunnilla, joissa on kaksi aikuista.

Kuvio 8. Asuntokunnat, joilla velkaa yli 200 000 euroa vuoden 2016 rahassa asuntokunnan rakenteen mukaan 2002–2016

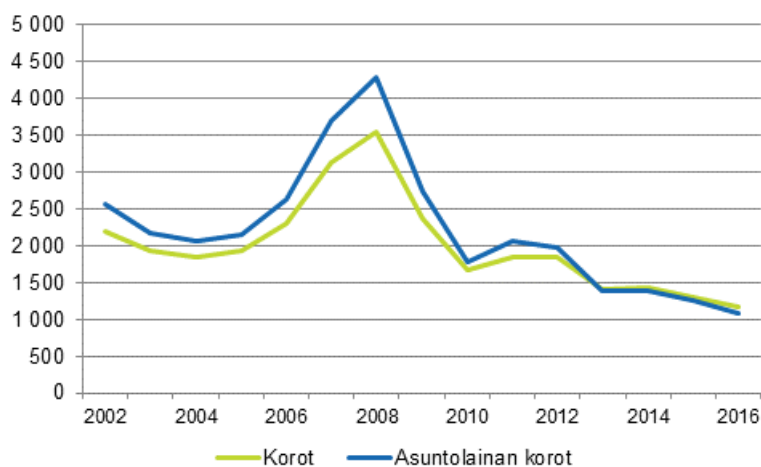
Velkojen rasittavuutta olisi syytä tarkastella suhteessa asuntokunnan käytettävissä oleviin tuloihin. Vuoden 2016 osalta tulotiedot eivät ole vielä saatavilla. Vuonna 2015 oli 270 000 asuntokunnalla eli kymmenellä

prosentilla kaikista ja 19 prosentilla velallisista asutokunnista velkaa vähintään kolme kertaa käytettävissä olevien vuositulojen verran. Asutokuntien kaikista veloista heillä oli puolet. Vuonna 2002 niin paljon velkaa oli 97 380 asutokunnalla eli neljällä prosentilla asutokunnista. Kaikkien asutokuntien velkaantumisaste, eli velkojen suhde käytettävissä oleviin rahatuloihin, oli 112 prosenttia vuonna 2015, kun se vuonna 2002 oli 70 prosenttia. Tietoa velkojen ja tulojen suhteesta vuosilta 2002–2015 on saatavilla velkaantumistilaston [katsauksesta](#) sekä tilaston tietokantatauluista.

5 Asuntokuntien korkomenojen lasku jatkui

Vuonna 2016 asuntokuntien korkomenot olivat yhteensä 1,7 miljardia euroa, mikä oli kymmenen prosenttia edellisvuotista vähemmän. Asuntolainan korkoja niistä oli 1,0 miljardia euroa, eli 14 prosenttia edellisvuotista vähemmän. Asuntokuntien korkomenojen määrä on vaihdellut huomattavasti lainakannan muutoksia enemmän. Suurimmillaan korkomenot olivat vuosina 2007 ja 2008. Vuonna 2008 asuntokunnat maksoivat korkoja kaikkiaan 5,2 miljardia euroa eli 3 600 euroa velallista asuntokuntaa kohti vuoden 2016 rahassa. Vuonna 2016 asuntokuntien korkomenot olivat 40 prosenttia pienemmät kuin vuonna 2002, vaikka niiden velat ovat tänä aikana yli kaksinkertaistuneet.

Kuvio 9. Asuntokuntien maksamat korot velallista kohti ja asuntovelkojen korot asuntovelallista kohti 2002–2016, euroa vuoden 2016 rahassa

Vuonna 2016 asuntokunnat maksoivat korkoja keskimäärin 1 190 euroa velallista asuntokuntaa kohti, kun vastaava luku edellisvuonna oli 1 320 euroa. Asuntovelalliset asuntokunnat maksoivat asuntoveloistaan korkoja keskimäärin 1 090 euroa. Velallisista asuntokunnista 60 prosenttia eli 831 700 asuntokuntaa maksoi korkoja korkeintaan 1 000 euroa ja 3 prosenttia eli 36 600 asuntokuntaa yli 5 000 euroa.

Velkaantumistilaston laatuseloste

1. Tilastotietojen relevanssi

Velkaantumistilasto perustuu koko asutokuntaväestön kattavaan aineistoon, joten sillä voidaan kuvata asutokuntien velkoja ja niiden jakautumista luotettavasti myös pienemmissä väestöryhmissä, esimerkiksi aluenäkökulmasta. Tilasto täydentää siten otosaineistoista (Tulonjakotilasto, Varallisuustutkimukset) tai makrotason luottokantatilastoista saatavaa kuvaa velkojen määrästä ja jakautumisesta velkalajeittain ja asutokuntatyypeittäin.

2. Tilaston menetelmäkuvaus

Velkaantumistilasto perustuu vuosittain hallinnollisista rekistereistä yhdisteltyyn koko väestön kattavaan kokonaisaineistoon, joka sisältää yksityiskohtaista tietoa rekisterikotitalouksien veloista, koroista ja tuloista. Luotto- ja rahoituslaitokset, huoltokonttorit, työnantajat, valtio, kunnat, vakuutus- ja eläkelaitokset ja vakuutusyhtiöt jättävät verohallinnolle vuosi-ilmoitukset verovelvollisten lainoista ja luotollisista shekkitileistä (ei limiitti), niiden käyttötarkoituksesta ja maksetuista koroista. Vuosi-ilmoituksissa lainakohtaiset laina- ja korkotiedot koskevat luonnollisten henkilöiden (ml, elinkeinonharjoittajat, maa- ja metsätalouden harjoittajat) ja kuolinpesien lainoja 31.12. Velallisia voivat olla myös ulkomaalaiset. Mukana ei ole huoltokonttorien ja muiden yleisimpien luotonantajien tietoja lainoista, joiden käyttötarkoitus on muu kuin asunovelka tai valtion tai Ahvenanmaan maakuntahallituksen takaama opintovelka ja joiden velkapääoma on enintään 1700 euroa. Tilaston kohdeperusjoukon muodostavat asutokunnat eli ns. asutokuntaväestö. Tutkimuksen ulkopuolelle jäävät pysyvästi ulkomailla asuvat, osoitteettomat ja laitosväestö (esimerkiksi pitkäaikaisesti vanhainkodeissa, hoitolaitoksissa, vankiloissa tai sairaaloissa asuvat).

3. Tietojen oikeellisuus ja tarkkuus

Velkaantumistilaston tietoja verrataan koko maan tasolla Tilastokeskuksen rahoitustilinpidon ja Suomen Pankin rahoitusmarkkinatilaston tietoihin.

4. Julkaistujen tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Velkaantumistilastoa tehdään vuosittain, ensimmäisen kerran tilasto ilmestyi vuonna 2008. Edellisvuoden velkatiedot julkaistaan noin puoli vuotta tilastovuoden päättymisen jälkeen. Tulotiedot saadaan myöhemmin. Uusimmilla tulotiedoilla täydennetyt tiedot julkaistaan noin vuosi tilastovuoden päättymisestä.

5. Tietojen saatavuus ja läpinäkyvyys/selkeys

Velkaantumistilaston tietoja julkaistaan Tilastokeskuksen internetsivuilla osoitteessa tilastokeskus.fi/Tulot ja kulutus aihealueen alla.

6. Tilastojen vertailukelpoisuus

Velkaantumistilastosta on vertailukelpoinen aikasarja-aineisto vuosilta 2002–2011. Vuonna 2012 muiden velkojen määrittely muuttui siten etteivät ne enää sisällä rahoituslaitosten myöntämiä ns. jatkuvia luottoja (ks. tarkemmin Käsitteet ja määritelmät). Muutos vaikuttaa paitsi muiden velkojen määrään ja velallisten lukumääriin myös velkojen kokonaissummaan ja keskimääräisiin velkoihin. Vuodesta 2015 lähtien opintovelat sisältyvät muihin velkoihin ja opintovelkojen korot muihin korkoihin. Muutos johtuu siitä, etteivät velalliset saa enää vähentää opintolainan korkoja verotuksessaan, eikä verottaja siksi kerää niistä enää tietoja eritellysti.

7. Selkeys ja eheys/yhtenäisyys

Tietoja kotitaloussektorin veloista julkaistaan myös mm, Tilastokeskuksen rahoitustilinpidoissa ja Suomen Pankin rahoitusmarkkinatilastoissa. Määrittely- ja käsite-erojen vuoksi näiden tiedot voivat poiketa toisistaan. Rahoitustilinpidoissa kotitaloussektorin velkoihin kuuluvat myös asunto-osakeyhtiöiden osakaslainat, jotka velkaantumistilastosta puuttuvat. Samoin kulutusluotot ovat siellä kattavammin mukana. Velkaantumistilaston aineistoon eivät sisälly ns. pikavipit tai jatkuvat luotot, joita ovat esimerkiksi yleis- ja erityisluottokorttiluotot, luotolliset tilit sekä muut luotot, joita kuluttaja voi luottorajan puitteissa käyttää jatkuvasti ilman luotonantajan erillistä luottopäätöstä. Rahoitustilinpitoon perustuen kansantalouden tilinpito julkaisee kotitaloussektorin velkaantumisasteita. Ne poikkeavat hieman velkaantumistilastossa julkaistuista myös tulokäsitteen osalta.

Lisätietoja

Timo Matala 029 551 3422
Vastaava tilastojohtaja:
Jari Tarkoma

toimeentulo@tilastokeskus.fi
www.tilastokeskus.fi/til/velk
Lähde: Velkaantumistilasto 2016, Tilastokeskus

Asiakaspalaute: www.tilastokeskus.fi/palaute

Tietopalvelu ja viestintä, Tilastokeskus
puh. 029 551 2220
www.tilastokeskus.fi

Julkaisutilaukset, Edita Publishing Oy
puh. 020 450 05
asiakaspalvelu.publishing@edita.fi
www.editapublishing.fi

ISSN 1796-0479
= Suomen virallinen tilasto
ISSN 1797-8793 (pdf)